

Jaarverslag 2019

Stichting Kinder- en Jongerenrechtswinkel Leiden

Hooglandse Kerkgracht 17K
2312 HS Leiden
071 – 513 05 30

www.leiden.kjr.w.eu
bestuur.leiden@kjr.w.eu
leiden@kjr.w.eu

Voorwoord

Geachte lezer,

Voor u ligt het jaarverslag van 2019. De Stichting Kinder- en Jongerenrechtswinkel Leiden heeft in 2019 op sommige vlakken een succesvol jaar gehad maar op andere vlakken helaas een minder succesvol jaar dan de jaren hiervoor. Het afgelopen jaar hebben wij ongeveer evenveel kinderen en jongeren geholpen met hun juridische vragen als in het voorgaande jaar.

Ook al is het aantal behandelde vragen ongeveer gelijk gebleven met het aantal vragen in het voorgaande jaar, alsnog zijn dit niet veel vragen geweest. Onzes inziens ligt de oorzaak hierin voornamelijk in de vermindering van het aantal voorlichtingen op (basis-)scholen. Weinig scholen zijn bereid of geïnteresseerd ons te ontvangen en de kinderen een voorlichting te geven over hun rechten. De voornaamste reden hiervoor is dat er geen ruimte is in het lesprogramma voor onze voorlichting. Zonder voorlichtingen is het voor de rechtswinkel erg lastig om kinderen en jongeren op een effectieve manier te bereiken. De stichting maakt wel veel gebruik van sociale media, voornamelijk Facebook en Instagram. Het afgelopen jaar is veel aandacht uitgegaan naar het verbeteren van onze communicatie via die sociale media. Hier zal in het hoofdstuk over de commissies nader op worden ingegaan.

Het aantal vragen met betrekking tot strafzaken die aan ons gesteld worden tijdens ons spreekuur in Forensisch Centrum Teylingereind zijn in 2019 ten opzichte van 2018 drastisch verminderd. Een verklaring hiervoor is dat de jongeren, maar ook de medewerkers van het centrum, niet goed bekend zijn met ons werk. Hier zal nader op worden ingegaan in het hoofdstuk over de spreekuren.

Binnen de commissies van de Kinder- en Jongerenrechtswinkel hebben we daarentegen wel een succesvol jaar gehad. Elke commissie heeft op haar eigen manier een bijdrage geleverd aan de professionalisering van de Kinder- en Jongerenrechtswinkel.

De Kinder- en Jongerenrechtswinkel Leiden voorziet in een noodzakelijke behoefte voor jeugdigen die rechtshulp nodig hebben. Wij hopen dat u met dit verslag een duidelijk beeld krijgt van de activiteiten van onze stichting en van de professionaliserende lijn die wij de afgelopen jaren hebben ingezet ten aanzien van de commissies, werkprotocollen en de samenwerkingsverbanden. Tevens hopen wij dat dit verslag u overtuigt van het maatschappelijk belang van deze instantie. Indien u na het lezen nog vragen of opmerkingen heeft, nodig ik u van harte uit hier met mij contact over op te nemen.

Namens Stichting Kinder- en Jongerenrechtswinkel Leiden,

Dieuwertje Roelse
Voorzitter

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1. Introductie	4
1.1 Doelstelling	4
1.2 Spreekuren	5
1.2 Voorlichtingen	5
1.3 Strafzaken Teylingereind	6
1.4 Activiteiten	6
Hoofdstuk 2. Organisatiestructuur	7
2.1 Bestuur	7
2.2 Medewerkers	8
2.3 Contactadvocaten	8
2.4 Landelijke samenwerking	9
Hoofdstuk 3. Commissies	10
3.1 De PR-commissie	10
3.2 De Activiteitencommissie	10
3.2.1 Samenwerking Stichting Utopa	11
3.3 De Onderwijscommissie	11
3.4 De Acquisitiecommissie	12
3.5 De Nakijkcommissie	12
Hoofdstuk 4. Spreekuren	14
4.1 Algemene informatie	14
4.2 Overzichten cliënten en zaken Kinderrechtenhuis	14
4.1 Overzichten cliënten en zaken Teylingereind	16
Bijlage 1: Overzicht van bestuurders en medewerkers	18
Bijlage 2: Adressen overige Kinder- en Jongerenrechtswinkels	20

Hoofdstuk 1. Introductie

1.1 Doelstelling

De onafhankelijke Kinder- en Jongerenrechtswinkel Leiden bestaat sinds 1 januari 2001 in haar huidige vorm. De doelstelling van de KJRW ziet vooral op het geven van juridisch advies aan en over kinderen en jongeren tot de leeftijd van 21 jaar. Naast dit primaire doel zet de stichting zich in voor het verspreiden van kennis over het jeugdrecht aan kinderen, bijvoorbeeld via het geven van voorlichtingen op basisscholen. De doelstelling van de stichting is als volgt geformuleerd in de statuten:

- 3.1 De stichting heeft ten doel:
1. Het geven van informatie en advies aan (groepen) kinderen en jongeren bij problemen op juridisch gebied.
 2. Het ondersteunen, begeleiden en verlenen van daadwerkelijke rechtshulp aan kinderen en jongeren op juridisch gebied.
 3. De belangenbehartiging op juridisch gebied van kinderen en jongeren.
 4. Het geven van informatie over de rechtspositie van kinderen en jongeren aan verzorgers, opvoeders en aan personen en instanties, die zich met kinderen en jongeren bezighouden, mits dit niet schadelijk is voor de belangen van de kinderen en jongeren.
 5. Het signaleren van lacunes in de rechtspositie van kinderen en jongeren en het nemen en ondersteunen van initiatieven ter verbetering van de rechtspositie van de doelgroep kinderen.
 6. Benevens al hetgeen daar in ruimste zin verband mee houdt.
 7. Het genoemde onder 3.1.1. tot en met 3.1.6. uit te laten voeren door voornamelijk doctoraalstudenten van de Universiteit Leiden teneinde de praktische en theoretische vaardigheden van deze studenten te vergroten.
- 3.2 De stichting tracht bovenstaande doelen onder meer te verwezenlijken door:
1. Het in stand houden van een rechtswinkel die voor kinderen en jongeren bereikbaar is via het houden van spreekuren die gratis toegankelijk zijn.
 2. Het werven en scholen van vrijwilligers om spreekuren te houden.
 3. Het geven van voorlichting aan kinderen en jongeren alsmede aan ouders, verzorgers dan wel instanties die zich met de doelgroep bezighouden, het laatste onder voorbehoud dat de belangen van kinderen en jongeren niet geschaad mogen worden.
 4. Het geven van gevraagd en ongevraagd advies aan instanties of personen die zich met voor jeugdigen belangrijke zaken bezighouden.
 5. Bemiddeling bij (dreigende) schending van rechten van kinderen en jongeren, alsmede begeleiding en ondersteuning bij de juridische procesgang.
- 3.3 In het algemeen al datgene te verrichten dat in de ruimste zin genomen met het vorenstaande verband houdt of dat daartoe bevorderlijk kan zijn.

1.2 Spreekuren

De medewerkers van de stichting geven juridisch advies aan en over kinderen en jongeren tot de leeftijd van 21 jaar. Een uitzondering hierop is als er zaken aan de stichting worden voorgelegd met betrekking tot het adolescentenstrafrecht, in dit geval zullen de jongeren maximaal 23 jaar oud zijn. Het advies kan op verschillende manieren bij de stichting worden aangevraagd. Het kind of de jongere kan zelfstandig contact opnemen met de stichting, en het kind kan dit doen met een ouder, onderwijzer, of andere betrokkene. Centraal staat hierbij dat de belangen die beschermd worden door het jeugdrecht gewaarborgd worden. Zaken waarbij dit niet het geval is sturen wij door naar het Juridisch Loket of de Leidse Rechtswinkel. Dit is tevens het geval als er een zaak wordt voorgelegd die niet louter juridisch van aard is. In een dergelijk geval wordt de zaak doorverwezen naar andere instanties binnen het jeugdwerk, zoals VeiligThuis, Cardea en ExposeYour.

Er kan op verschillende manieren contact worden gezocht en opgenomen met de stichting. Men kan telefonisch, per e-mail of via de website om advies vragen, of tijdens een spreekuur persoonlijk langskomen, met of zonder afspraak.

Tweemaal per week wordt er een spreekuur gehouden. Deze spreekuren worden op de dinsdagen en vrijdagen gehouden, van 15.00-17.00. Tijdens elk spreekuur zijn er twee medewerkers aanwezig om de mail te beantwoorden, telefoon op te nemen, en kinderen te ontvangen die langskomen met een vraag. Tijdens de spreekuren wordt de zaak in kaart gebracht en wordt zo nodig en indien mogelijk een voorlopig advies gegeven. Definitief advies wordt altijd per e-mail of per brief gegeven. Alle adviezen (behalve brieven betreffende de informele rechtsingang) worden in geanonimiseerde vorm nagekeken door een nakijkcommissie van juridische deskundigen (zie hierover hoofdstuk 3.5). Wij streven er dan ook naar om de cliënt binnen twee weken een antwoord te geven op zijn of haar vraag. Advies is uiteraard altijd gratis. Zie hoofdstuk vier voor meer informatie over de spreekuren.

1.3 Voorlichtingen

De stichting houdt niet alleen tweemaal per week spreekuur, maar geeft daarnaast voorlichtingen aan scholen. Het doel van deze voorlichtingen is het voorlichten van kinderen en jongeren over hun rechten en plichten. Dit gaat niet alleen over de rechten en plichten van de kinderen zelf, maar ook over juridische mogelijkheden als een kind in de problemen raakt. Een subsidiair doel van de voorlichtingen is het vergroten van de naamsbekendheid van de stichting. Mocht een kind met vragen zitten over bijvoorbeeld een omgangsregeling, dan weet het kind mede door onze voorlichtingen dat hij of zij de vragen aan ons kan voorleggen.

Sinds april 2019 maakt de stichting gebruik van een nieuw lesprogramma dat is opgesteld door ProDemos. Dit lesprogramma bestaat uit verschillende onderdelen, waaronder een gastles over rechten en plichten waarin kinderen spelenderwijs leren welke rechten en plichten zij precies hebben. Een voorbeeld is de leeftijds ladder. Kinderen krijgen dan verschillende rechten te horen en moeten zelf nadenken vanaf welke leeftijd iemand die rechten heeft. Een ander voorbeeld zijn stellingen. Aan de klas wordt een stelling voorgelegd, bijvoorbeeld over gevangenisstraffen, en door middel van rode en groene kaartjes moeten kinderen kiezen of de stelling juist of onjuist is.

Naast dit lesprogramma beschikken wij ook over een kinderrechtbankspel. Door middel van dit spel wordt een 'echte' rechtszaak nagespeeld zodat kinderen leren hoe een rechtszaak eraan toegaat. De klas wordt opgedeeld in verschillende procespartijen en gaan actief aan de slag argumenten te verzinnen die voor hun positie belangrijk zijn.

Het afgelopen jaar bleek het lastig om voorlichtingen in te plannen. De oorzaak hiervan ligt met name in de drukke curricula van de scholen zelf en de vaak wisselende contactpersonen. Aan het begin van 2019 zijn verschillende voorlichtingen gegeven, maar in de tweede helft van dit jaar zijn er helaas geen voorlichtingen meer gegeven. In het hoofdstuk over de commissies wordt hier nader op teruggekomen.

1.4 Strafzaken Teylingereind

Iedere eerste donderdag van de maand houdt de stichting spreekuur in Forensisch Centrum Teylingereind te Sassenheim. De medewerkers noteren de vragen van jongeren die op strafrechtelijke titel in Teylingereind verblijven. De vragen worden op het kantoor uitgewerkt en nagekeken door de nakijkcommissie. Nadat de uitgewerkte vragen zijn nagekeken en verbeterd, wordt het antwoord per brief naar de jongere in Teylingereind gestuurd. De termijn hiervoor bedraagt twee weken.

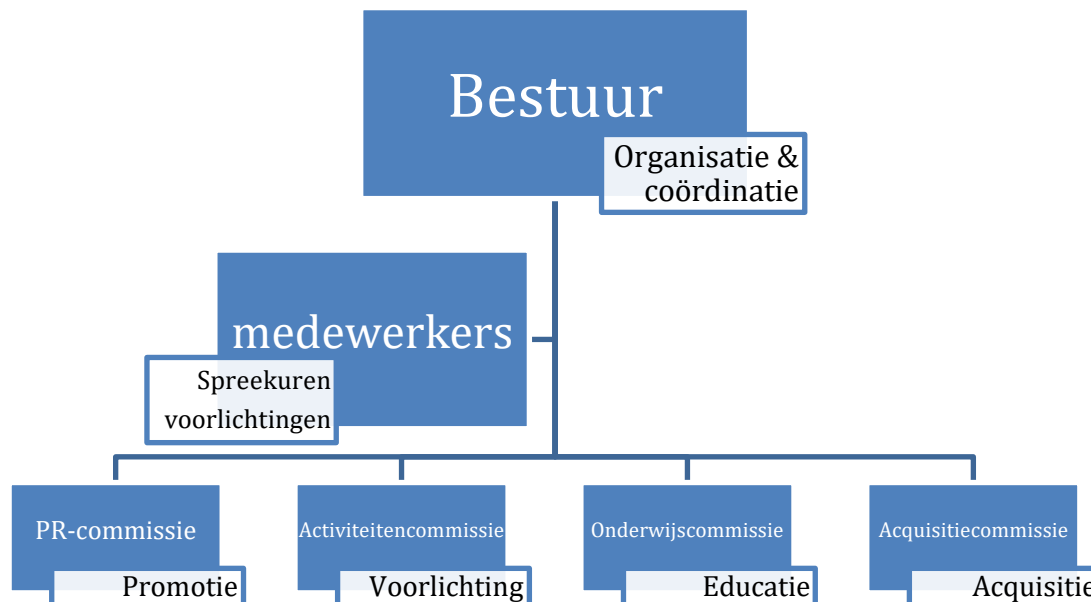
1.5 Activiteiten

Ten slotte heeft de stichting zich ook dit jaar weer ingezet voor de jaarlijks terugkerende evenementen. De eerste grote activiteit van 2019 omvatte de collecte die de medewerkers lopen voor Stichting Nationaal Fonds Kinderhulp. Door deze collecte werd er, zoals ook in de afgelopen jaren, een mooi bedrag opgehaald dat gedoneerd is aan het Fonds. Het Fonds zet zich in voor kinderen en jongeren die in Nederland in armoede leven.

Het tweede jaarlijkse evenement is de viering van de Dag voor de Rechten van het Kind op 20 november. Dit jaar werd groots gevierd dat het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind dertig jaar bestaat. De Kinder- en Jongerenrechtswinkel heeft meegeholpen en meegedacht met de organisatie rondom deze dag. De viering in de Hooglandse Kerk, georganiseerd door Unicef, was een groots succes. Daarnaast organiseerde de stichting zelf een knutselmiddag voor kinderen. Er werd geknutseld rondom het thema 'kinderrechten'.

Hoofdstuk 2. Organisatiestructuur

De organisatiestructuur van de stichting ziet er sinds april 2016 als volgt uit:

In de volgende paragrafen worden respectievelijk het bestuur en de medewerkers besproken. In hoofdstuk drie worden de commissies besproken.

2.1 Bestuur

Het bestuur van de Stichting Kinder- en Jongerenrechtswinkel bestaat sinds 2008 uit een voorzitter, een secretaris, en een penningmeester. Deze drie bestuursleden zijn allemaal student rechtsgeleerdheid aan de universiteit. Als uitgangspunt wordt gehanteerd dat een bestuurslid voor de periode van minimaal een jaar zitting neemt in het bestuur. De werkzaamheden van het bestuur zijn in principe hetzelfde als die van de medewerkers, namelijk het draaien van spreekuren en het meehelpen bij activiteiten. Een verschil is dat het bestuur een coördinerende functie heeft en het contact met derden onderhoudt. De bestuursleden krijgen voor hun werkzaamheden geen (vrijwilligers-)vergoeding.

De belangrijkste taak van het bestuur is het zorgdragen voor de dagelijkse gang van zaken en de verwezenlijking van de doelstellingen van de stichting. Naast deze eerste algemene taak zijn de bestuursleden verantwoordelijk voor de tweemaal jaarlijkse sollicitatieperiodes. Het bestuur neemt nieuwe medewerkers aan en zorgt dat deze medewerkers, in samenwerking met de onderwijscommissie, worden ingewerkt en opgeleid.

Om te zorgen dat de gestelde doelen worden verwezenlijkt en het contact binnen het bestuur soepel verloopt, wordt er eens in de twee weken een bestuursvergadering gehouden. Tijdens deze vergaderingen bespreekt het bestuur wat er de afgelopen twee

weken is gebeurd met betrekking tot de functie. Daarnaast vergadert het bestuur eenmaal in de twee maanden met de voorzitters van de vier commissies. Tijdens deze vergaderingen worden de huidige stand van zaken, verbeterpunten en nieuwe ideeën met elkaar besproken. Het bestuur dient daarnaast als aanspreekpunt voor de medewerkers en externe partijen.

Tevens wordt er elk jaar onder de medewerkers een vertrouwenspersoon aangesteld. De vertrouwenspersoon fungeert als tussenpersoon voor de medewerkers en het bestuur. Medewerkers die het lastig vinden om direct naar het bestuur te stappen omtrent persoonlijke problemen of problemen binnen de rechtswinkel of commissie, kunnen naar de vertrouwenspersoon toe. Deze zal op een discrete manier met de informatie omgaan en indien nodig (in overleg met het bestuur) naar een oplossing toe werken. De voorzitter voert twee keer in het jaar individuele gesprekken met de medewerkers om eventuele problemen en verbeterpunten te bespreken.

2.2 Medewerkers

In totaal zijn er 22 medewerkers werkzaam voor de stichting, inclusief het bestuur. Alle medewerkers zijn student Rechtsgeleerdheid aan de Universiteit Leiden. Er is onderling een groot verschil in welke fase van de studie de medewerkers zitten. Als ingangseis wordt het behaald hebben van de propedeuse gesteld. Naast deze ingangseis is een tweede vereiste het volgen en succesvol afronden van een inwerkperiode. Deze inwerkperiode bestaat uit een viertal lessen die gaan over jeugdrecht, jeugdstrafrecht, en jeugdbescherming. Daarnaast krijgen de nieuwe medewerkers in deze lessen informatie over hoe een spreekuur in zijn werk gaat en welke huisregels worden gehanteerd. De inwerkperiode wordt afgesloten met een toets. Bij het niet behalen van een voldoende voor de toets, krijgen zij één keer de mogelijkheid om de toets te herkansen.

Naast het draaien van spreekuren zijn alle medewerkers lid van één van de in hoofdstuk drie beschreven commissies. Ook worden zij geacht zich in te zetten voor algemene activiteiten, zoals collecteren voor Stichting Kinderhulp en het meehelpen met de activiteiten.

Om het contact tussen de medewerkers en het bestuur voldoende te houden wordt er eens in de twee weken op woensdagavond een algemene vergadering gehouden. Tijdens deze vergaderingen bespreken de voorzitters van de commissies welke activiteiten zij de afgelopen twee weken hebben gehouden, en wordt er besproken welke activiteiten de commissies nog willen organiseren. Daarnaast bespreekt het bestuur de algemene punten, zoals binnengekomen post. De spreekuren van de afgelopen twee weken komen tevens aan bod. Er wordt besproken welke zaken op spreekuur zijn geweest en hoe de medewerkers deze zaken hebben behandeld. Over lastige lopende zaken wordt er advies uitgewisseld. Tot slot is er tijdens elke algemene vergadering een medewerker aan de beurt om een korte prestatie met een debatstelling over een actueel onderwerp te geven. Op deze manier blijven de medewerkers op de hoogte van lopende zaken en van belangrijke ontwikkelingen op het gebied van jeugdrecht.

2.3 Contactadvocaten

De Kinder- en Jongerenrechtswinkel Leiden heeft één contactadvocaat, te weten mevrouw mr. Majory Brech. Mr. Majory Brech is werkzaam als advocaat bij Brech Familierecht in Den Haag en studeerde personen- en familierecht aan de Universiteit Leiden. Daarnaast rondde zij de specialisatieopleiding familierecht en de mediationopleiding bij de Vereniging van Familierecht Advocaten en Scheidingsmediators af en is gecertificeerd mediator. Mr. Brech heeft zich bereid verklaard om de medewerkers bij te staan bij complexe juridische vraagstukken. Cliënten die bijstand van een advocaat nodig hebben verwijzen wij door naar mr. Brech. Tevens is zij lid van de nakijkcommissie.

2.4 Landelijke samenwerking

In totaal zijn er in Nederland negen Kinder- en Jongerenrechtswinkels. In het verleden is er besloten om de krachten te bundelen en een aantal landelijke bestuursvergaderingen te organiseren. In deze vergadering werd gesproken over de vragen en problemen die waren behandeld. Daarnaast was het doel van de vergaderingen het uitwisselen van advies en het delen van informatie. Zo is er een DropBox aangemaakt waarin PowerPointpresentaties en lesmateriaal voor de inwerkperiode werd gedeeld.

Tot 2018 werd er viermaal per jaar vergaderd tijdens de landelijke bestuursvergaderingen. Deze vergaderingen zijn in fysieke vorm afgeschaft. Wel is er contact tussen alle besturen van de verschillende rechtswinkels. Het contact verloopt voornamelijk via WhatsApp en de mail. Als een bestuur tegen problemen aanloopt of anderszins vragen heeft dan kan er via deze mail zeer eenvoudig contact opgenomen worden met besturen van andere rechtswinkels.

Ook is er een landelijke stichting, deze is in 2016 opgericht als overkoepelend orgaan om grotere pr-acties te organiseren en de samenwerking tussen de verschillende Kinder- en Jongerenrechtswinkels te vergroten. Het contact wordt op deze manier intensiever waardoor iedereen van elkaar kan leren. Als landelijk samenwerkingsverband is het ook eenvoudiger om samenwerkingen met andere organisaties aan te gaan.

Hoofdstuk 3. Commissies

Binnen de Kinder- en Jongerenrechtswinkel zijn er vier commissies. Iedere medewerker neemt deel aan een van deze commissies, met uitzondering van de nakijkcommissie (hierover meer in hoofdstuk 3.5). Iedere commissie heeft zijn eigen voorzitter die zorg draagt voor een goede gang van zaken binnen de commissie. De taken van de commissies worden in de volgende paragrafen uitgebreid besproken.

3.1 De PR-commissie

De pr-commissie heeft als doel het vergroten van de naamsbekendheid van de rechtswinkel. Naamsbekendheid vormt tevens een van de grootste prioriteiten van de rechtswinkel, omdat kinderen en jongeren nog onvoldoende van ons bestaan af weten om ons te kunnen vinden wanneer zij vragen hebben over hun rechten.

De pr-commissie verzorgt de promotie met behulp van verschillende middelen en activiteiten. Zo verspreidt de pr-commissie flyers, pennen, stickers, kladblokken, armbandjes et cetera op scholen en bij de door ons georganiseerde activiteiten. Daarnaast werkt de pr-commissie aan onze naamsbekendheid door het bijhouden van de sociale media via Facebook en Instagram. Zo wordt op Facebook elke woensdag een interessant nieuwsbericht omtrent de rechten van het kind geplaatst. Tevens worden al onze activiteiten via de sociale media gedeeld. Tijdens de spreekuren is het daarnaast mogelijk om via de website met onze medewerkers te chatten. Tevens hebben wij een mobiel met WhatsApp waarmee kinderen en jongeren tijdens spreekuren met ons in contact kunnen komen.

Twee keer in het jaar verzorgt de pr-commissie een ludieke promotieactiviteit om zoveel mogelijk kinderen en jongeren te bereiken. In de zomer van 2019 heeft de pr-commissie op de nationale buitenspeelmiddag leuke spellen verzorgd en in de winter hebben zij bij de schaatsbaan zuurstokken en mutsen met ons logo verspreid.

De pr-commissie heeft aan de professionalisering van de rechtswinkel bijgedragen door flyers uit te delen, knutsel- en buitenspeeldagen te organiseren en nieuwe merchandise te ontwerpen. Deze flyers delen we op al onze activiteiten aan kinderen en jongeren uit om de naamsbekendheid van de Kinder- en Jongerenrechtswinkel te vergroten en zijn ook zichtbaar op het Kamerlingh Onnes Gebouw om meer medewerkers te werven. Daarnaast heeft de pr-commissie posters met informatie over de rechtswinkel laten ontwerpen. Deze posters hebben we aan de afdelingen op Teylingereind gegeven en geven we aan scholen waar we voorlichting geven, zodat zij deze op kunnen hangen en kinderen en jongeren weten waar zij terecht kunnen met hun juridische vragen. Ook hebben we om 2019 af te sluiten een leuke kerstkaart ontworpen en verzonden naar alle instanties in Leiden die ons steunen.

3.2 De Activiteitencommissie

Met de activiteitencommissie hebben we afgelopen jaar een aantal dingen georganiseerd en bereikt, maar we zijn vooral bezig geweest met de zaken die nu nog steeds lopen.

Zo zijn we al enige tijd bezig met het organiseren van een congres over kinderrechten. Samen met een andere partij zitten we om de tafel om hier een originele en leerzame invulling aan te geven. We willen dat er meerdere sprekers komen om ons meer te vertellen over het jeugdrecht. Ook gaan we kijken of we nog iets origineels kunnen doen. Bijvoorbeeld een interactieve les over hoe je meer bezig kan zijn met de rechten van kinderen.

Daarnaast gaan we binnenkort samen met een groep kinderen knutselen. Dit gaan we doen in een buurthuis in Leiden. Dit buurthuis had het plan dit elke week met kinderen te gaan doen, maar door het gebrek aan begeleiding is dit helaas nog nooit verwezenlijkt. Daarom vinden wij het juist zo leuk dat wij het nu met ze kunnen gaan doen. Samen met de kinderen zullen we creatieve knutselwerkjes maken, en hierbij zullen we ze ook wat uitleg geven over het recht.

Als derde zijn we bezig met het organiseren van korte lesjes op scholen. In deze lessen willen we kinderen op een snelle en duidelijke manier vertellen waarvoor wij staan en wat we doen. We hopen er zo voor te zorgen dat veel meer mensen van ons bestaan afweten en we nog meer mensen op spreekuur krijgen die wij kunnen helpen.

3.2.1. Samenwerking Stichting Utopa

De kinderrechtswinkel is een samenwerking begonnen met Stichting Utopa. Omdat de afgelopen jaren het aantal vragen bij ons terugliep bood Stichting Utopa aan ons te helpen met de manier van aanpakken. Samen hebben wij kaarten ontwikkeld met foto's van kinderen op de voorkant. Daarnaast staat hier in kernwoorden op wie wij zijn, wat wij doen en hoe kinderen en jongeren ons kunnen bereiken. Daarbij is een brief gemaakt om naar scholen te verzenden. Een paar dagen na het versturen van de brieven zal een van onze medewerkers de scholen bellen om een afspraak in te plannen om langs te komen. Het doel is om tien minuten voor de klas te staan en te vertellen over ons werk en hoe kinderen ons kunnen bereiken. Hierbij ligt de focus op de groepen 6 t/m 8. Vervolgens delen we de genoemde kaarten aan elk kind uit. Zo blijft ons werk hopelijk goed bij de kinderen hangen en weten ze hoe wij te bereiken zijn. Daarnaast hopen wij dat scholen makkelijker tien minuten vrij kunnen maken dan ongeveer een uur, wat nodig is voor een voorlichting. De voorlichtingen blijven wij hiernaast ook geven, aangezien een doel van onze rechtswinkel ook is om de kinderen bekend te maken met de rechten die zij al hebben.

3.3 De Onderwijscommissie

De onderwijscommissie van de rechtswinkel is in het leven geroepen om medewerkers op te leiden en bij te scholen. De onderwijscommissie geeft tijdens de inwerkperiode lessen aan de nieuwe medewerkers. Deze lessen gaan vooral over het jeugdrecht en zorgen ervoor dat de medewerkers kennis hebben over situaties die zich voor kunnen doen op een spreekuur. Naast de lessen nodigt de onderwijscommissie elke maand een spreker uit. Elke maand voorafgaand aan de algemene vergadering komt een spreker vertellen over zijn of haar werkzaamheden omtrent kinderen. In 2019 hebben wij bijvoorbeeld leerzame lezingen gekregen van twee werknemers van Defence For Children, iemand die werkzaam is binnen jeugdbescherming, en ProDemos. Daarnaast organiseert de commissie ook bezoeken aan bijvoorbeeld advocatenkantoren. Afgelopen jaar hebben wij een bezoek gebracht aan Farber Zwaanswijk advocaten in Den Haag. De medewerkers zijn geïnteresseerd in het

jeugdrecht en vinden het daarom leuk om een lezing van een spreker bij te wonen. De kennis die werknemers opdoen van mensen die ervaring hebben binnen het jeugdrecht is daarnaast van belang bij het afhandelen van zaken. Naast dat medewerkers het interessant vinden om aanwezig te zijn bij een lezing, worden medewerkers op deze manier dus ook bijgeschoold.

Een andere taak van de onderwijscommissie is het bevorderen van de collegialiteit. De onderwijscommissie organiseert teamuitjes, diners en borrels. Op deze manier proberen we de band tussen medewerkers onderling te versterken. In 2019 zijn we bijvoorbeeld uit eten geweest en hebben wij een bierproeverij gedaan.

Op dit moment is de onderwijscommissie bezig om het onderwijsmaterieel aan te passen en te vernieuwen. Het onderwijsmaterieel met betrekking tot jeugdrecht en jeugdzorg zal hetzelfde blijven. De onderwijscommissie zal er vooral voor zorgen dat het materieel meer wordt toegespitst op de verschillende zaken die bij ons langskomen, zodat alle medewerkers altijd weten wat zij kunnen verwachten.

3.4 De Acquisitiecommissie

De acquisitiecommissie is essentieel omdat sponsoring en geld noodzakelijk zijn om de Kinder- en Jongerenrechtswinkel draaiende te houden. Daarnaast kan door middel van acquisitie de naamsbekendheid worden vergroot. De commissie bedenkt nieuwe creatieve manieren om geld op te halen voor de stichting. Zij benaderen verschillende organisaties en kantoren om mee samen te werken.

2019 is een succesvol jaar geweest voor de acquisitiecommissie. De commissie heeft advocatenkantoren benaderd om het te hebben over wat wij voor elkaar kunnen betekenen. Hier zijn meerdere samenwerkingen uit voortgekomen. Een voorbeeld van een succesvolle samenwerking, die nog steeds loopt, is die met verschillende Albert Heijns in Leiden. De KJRW Leiden ontvangt voor bepaalde tijd steeds van een andere vestiging in Leiden de emballagebonnen. Een belangrijk doel van het geld zijn de activiteiten voor kinderen en jongeren die door de andere commissies georganiseerd worden. In het kader van deze activiteiten vraagt de acquisitiecommissie ook subsidies aan. Op dit moment is de commissie druk bezig met het maken van een promotiefilmpje. Dit wordt gedaan in samenwerking met een professionele filmmaker. Het filmpje zal de naamsbekendheid van de stichting vergroten, en door middel van sponsoring ook geld ophalen. Dit jaar is 'vriendje voor een tientje' opnieuw voortgezet. De medewerkers betalen allemaal eenmalig tien euro. Dit geldt wordt besteed aan leuke activiteiten voor hen zelf. Zo wordt er gewerkt aan teambuilding en dat leidt tot een goede samenwerking en gemotiveerde medewerkers.

3.5 De Nakijkcommissie

Alle adviezen die de medewerkers van de Kinder- en Jongerenrechtswinkel Leiden aan de jongeren geven worden vooraf gecontroleerd en, indien nodig, gecorrigeerd door de nakijkcommissie. De Nakijkcommissie bestaat uit externe leden, allen werkzaam in de juridische praktijk. Enkelen zijn bovendien oud-medewerkers van de stichting. De nakijkcommissie bestaat momenteel uit negen leden, waaronder jeugdrechtadvocaten, jeugdofficieren van justitie en jeugdrechters. Het protocol binnen de Kinder- en Jongerenrechtswinkel is dat medewerkers een antwoord formuleren op een vraag die op de

rechtswinkel is binnengekomen. Dit advies wordt geanonimiseerd doorgestuurd naar een nakijklid. Het nakijklid controleert het antwoord en geeft suggesties en commentaar met de corrigeerfuncties in Word. De medewerkers passen het advies vervolgens zelf aan alvorens het door te sturen naar de cliënt. Hoewel dit systeem enige tijd in beslag neemt, waarborgt het de kwaliteit van de adviezen. Bovendien leren de medewerkers gaandeweg steeds meer over het jeugdrecht in de praktijk.

Leden van de nakijkcommissie in 2019 zijn:

1. Jaimie Alsemgeest
2. Monique Beijersbergen
3. Majory Brech
4. Mark de Graaf
5. Nickie Groen
6. Pauline de Haan
7. Vincent de Haan
8. Lotte Kersten
9. Joyce Smits

De Kinder- en Jongerenrechtswinkel is ontzettend dankbaar voor alle leden van de nakijkcommissie die als nakijklid werkzaam zijn (geweest) bij de stichting.

Het contact met de nakijkcommissie is het afgelopen jaar goed onderhouden. Door middel van een kerstkaart en een bedankje hebben wij de nakijkcommissie bedankt voor hun inzet en hulp. De pr-commissie heeft hierbij de kerstkaart ontworpen en de onderwijscommissie heeft voor de bedankjes gezorgd.

Hoofdstuk 4. Het spreekuur

4.1 Algemene informatie

Zoals in het eerste introducerende hoofdstuk al kort is toegelicht wordt er tweemaal per week spreekuur gehouden. Deze spreekuren vinden plaats op dinsdag- en vrijdagmiddag tussen 15.00-17.00 in het Kinderrechtenhuis aan de Hooglandse Kerkgracht. Tijdens deze spreekuren bestaat er voor kinderen, al dan niet samen met hun ouders/ verzorgers, de mogelijkheid om langs te komen en hun vraag te stellen. Indien het voor een kind of ouder niet mogelijk is om tijdens een van onze spreekuren langs te komen, dan kunnen er ook aparte afspraken buiten de spreekuren worden gemaakt. We proberen daarin zo flexibel mogelijk te zijn. Daarnaast bestaat er altijd de mogelijkheid om contact met ons op te nemen via de telefoon, WhatsApp, de mail, of via onze sociale media. Als er een vraag binnenkomt buiten onze spreekuren dan wordt die vraag behandeld op het eerstvolgende spreekuur, zodat elke vraag binnen een halve week wordt beantwoord.

Tijdens de spreekuren zijn er altijd twee medewerkers aanwezig om de kinderen te ontvangen en direct te helpen met hun vraag. Als kinderen liever anoniem een vraag willen stellen bestaat er ook de mogelijkheid een vertrouwenspersoon mee te nemen naar het spreekuur. Als er een ouder of professional belt met een vraag over/ namens een kind wordt door de medewerkers vooraf altijd uitdrukkelijk gevraagd of het mogelijk is het kind zelf te spreken. Hierdoor wordt getracht ervoor te zorgen dat het uiteindelijke advies aansluit bij de situatie zoals die door het kind wordt beleefd.

Als er een vraag binnenkomt, via welke weg dan ook, dan kunnen medewerkers bij het beantwoorden gebruik maken van de naslagwerken van de stichting, de expertise van juridische professionals (zoals de leden van de nakijkcommissie) en online documentatie van de overheid en van de rechtsmacht. Naast deze bronnen beschikt de stichting ook over een groot aantal rechtsboeken en wettenbundels die ter raadpleging op kantoor aanwezig zijn. Naast het feit dat het antwoord juridisch juist moet zijn, dient het antwoord ook in voor het kind begrijpelijke taal te worden geformuleerd. De stichting beantwoordt de vragen schriftelijk binnen twee weken. Iedere brief die aan een kind wordt gestuurd, wordt eerst ter controle op juridische juistheid voorgelegd aan een van de leden van de nakijkcommissie. De brief wordt zo nodig aangepast en vervolgens aan het kind verzonden. Dit is anders wanneer het kind aangeeft geen schriftelijk antwoord te kunnen of willen ontvangen. In dat geval kan het antwoord telefonisch of op een volgend spreekuur aan het kind worden medegedeeld.

4.2 Overzichten cliënten en zaken Kinderrechtenhuis

Het aantal vragen en zaken is in absolute getallen weergegeven in onderstaande tabellen. Allereerst is ervoor gekozen om uiteen te zetten wat de leeftijd is van de kinderen die een vraag aan de stichting stellen. Hierdoor krijgen wij een helder beeld wat de voornaamste doelgroep is en kunnen wij hierop inspelen door bijvoorbeeld onze voorlichtingen en sociale media.

Tabel 1: Cliënten naar leeftijd Kinderrechtenhuis

Leeftijd	2018	2019
0 t/m 12	9	11
13 t/m 21	11	15
Volwassene	2	2
Totaal cliënten	22	28
Totaal zaken	22	26

NB: In 2019 zijn er meer cliënten dan zaken, omdat in sommige zaken meerdere kinderen van hetzelfde gezin onder een zaaknummer worden geregistreerd.

Uit bovenstaande tabel is af te lezen dat de hoeveelheid vragen ten opzichte van 2018 licht is gestegen. De spreiding wat betreft leeftijd is ongeveer gelijk gebleven. Opvallend is wel dat de meeste vragen van kinderen in de basisschoolleeftijd gesteld zijn tijdens een spreekuur en een groot deel van de vragen van kinderen in de middelbare schoolleeftijd gesteld zijn via de e-mail.

Naast het uiteenzetten van de leeftijd is er ook een spreiding gemaakt in de onderwerpen van de vragen. De verdeling van zaken over de verschillende rechtsgebieden wordt in (afgeronde) percentages weergegeven, omdat een zaak vaak verschillende rechtsgebieden beslaat. Er wordt steeds vergeleken tussen cijfers van 2018 en van 2019.

Tabel 2: Zaken naar rechtsgebied Kinderrechtenhuis

Rechtsgebied	2018	2019
Achternaamswijziging	-	8%
Alimentatie	4%	4%
Arbeidsrecht	4%	4%
Gezagswijziging	9%	4%
Jeugdhulpverlening (en jeugdbescherming)	4%	19%
Kindermishandeling	-	-
Nalatenschap	-	4%
Omgangsregeling (ouderschapsplan)	39%	42%
Onderhoudsplicht	-	-
Overig Civiel	31%	19%
Strafrecht	9%	-

Er zijn enkele duidelijke trends zichtbaar als de twee jaren worden vergeleken met elkaar. Zo bleven de hoeveelheid vragen over alimentatie en de omgangsregeling ongeveer gelijk aan elkaar. Het merendeel van de binnengekomen vragen beslaat de omgangsregeling. In bijna alle gevallen verzoekt het kind ons te helpen met het schrijven van een informele

rechtsingang om op deze manier de eigen visie op het ouderschapsplan aan de rechter kenbaar te maken.

Daarnaast is opvallend dat we in 2019 verschillende vragen hebben gekregen over het wijzigen van de achternaam. Opvallend is ook dat er geen enkele vraag is gesteld met betrekking tot het strafrecht, hiervoor is geen duidelijke verklaring te vinden. Ook zijn er veel vragen gesteld die niet direct onder een van de bovenstaande categorieën viel, daarom is gekozen om deze te categoriseren als 'overig civiel'. De meeste vragen die onder deze categorie vallen hadden betrekking op vragen over advocaten. Deze vragen zagen dan vooral op de kosten van advocaten en wanneer het verplicht is om een advocaat in te schakelen. Vaak werden dergelijke vragen gesteld naar aanleiding van een (wijziging in een) ouderschapsplan.

Vergeleken met 2017 is er een sterke daling merkbaar in het aantal vragen. Dit is een erg opvallende en teleurstellende trend. Wij zijn niet op een andere manier te werk gegaan dan de voorgaande jaren. Wij denken dat de daling met name te maken heeft met de afname van het aantal voorlichtingen op scholen. Met voorlichtingen kunnen wij op de meest effectieve manier kinderen en jongeren bereiken. Wij hopen dat het aantal zaken in 2020 weer zal toenemen. We hebben namelijk gemerkt dat er een correlatie is tussen de hoeveelheid gegeven voorlichtingen en de hoeveelheid binnengekomen vragen. Vanaf januari zal er opnieuw contact worden opgenomen met de basisscholen in de gemeente Leiden met de vraag of er een mogelijkheid is langs te komen om een voorlichting te geven. Een andere mogelijkheid is dat wij langsgaan om onszelf in tien minuten voor te stellen, zoals ook al is toegelicht in het derde hoofdstuk.

4.3 Overzichten cliënten en zaken Teylingereind

Het aantal vragen en zaken is in absolute getallen weergegeven in onderstaande tabellen. Allereerst is ervoor gekozen om uiteen te zetten wat de leeftijd is van de jongeren die een vraag stellen.

Tabel 3: Cliënten naar leeftijd Teylingereind

Leeftijd	2018	2019
12 t/m 15	3	-
16 t/m 17	13	5
18 t/m 23	27	4
Totaal cliënten	43	9

Direct zichtbaar is dat de hoeveelheid vragen drastisch is afgenomen. Zoals al jaren gaan elke eerste donderdag van de maand medewerkers van de stichting naar Teylingereind. Helaas merken wij dat de afdelingshoofden van Teylingereind niet op de hoogte zijn van dit feit. Gevolg hiervan is dat zij de jongeren niet inlichten over de mogelijkheid om aan onze medewerkers een juridische vraag te stellen. Onze methode blijft echter hetzelfde, als ons spreekuur aanvangt worden de afdelingshoofden gebeld en ingelicht dat wij aanwezig zijn

en dat de jongens naar ons toe kunnen worden gestuurd. De laatste maanden hoorden wij echter dat de afdelingshoofden niet op de hoogte waren van deze mogelijkheid en dat er dan maar werd gezegd dat er geen jongens waren met vragen. In onze visie is dit een zeer slechte ontwikkeling. Als de jongens niet wordt meegedeeld dat zij de mogelijkheid hebben ons een vraag te stellen over hun zaak dan missen zij deze optie tot gratis hulp.

Het bestuur is over dit probleem in gesprek met Teylingereind. Onze hoop is dat de jongens twee dagen voor ons spreekuur worden ingelicht over de mogelijkheid een juridische vraag aan de medewerkers te stellen. Als dit het geval is dan zullen de hoeveelheid vragen in 2020 zeker toenemen.

De negen vragen die in 2019 aan ons zijn gesteld zijn in de tabel hieronder uiteengezet wat betreft onderwerp.

Tabel 4: Zaken naar rechtsgebied in Teylingereind

Rechtsgebied	2018	2019
Adolescentenstrafrecht	-	-
Advocaat	-	-
Bewijslast	2%	11%
Penitentiair	6%	-
PIJ-maatregel	6%	-
Persoonlijkheidsonderzoek	2%	11%
(Over)plaatsing	8%	33,5%
Straffen	41%	33,5%
Verlof	-	-
Voorlopige hechtenis	6%	-
Zitting	-	11%
Overig	29%	-

De meeste vragen gingen over de mogelijkheid tot overplaatsing naar een afdeling waar de jongens meer vrijheden zouden krijgen. Daarnaast ging een groot deel van de vragen over de hoogte van de straf die opgelegd zou kunnen worden. De overige drie vragen hadden elk een ander onderwerp. Zo werd er gevraagd welk bewijs nodig was om tot een veroordeling te komen, werd er gevraagd om een persoonlijkheidsonderzoek, en werd gevraagd wat het doel is van een pro forma-zitting.

Bijlage 1: Overzicht van bestuurders en medewerkers

Bestuur vanaf 1 september 2013

Voorzitter	Alette Jansen
Secretaris	Sanne Jeurissen
Penningmeester	Amy van der Ploeg

Bestuur vanaf 1 april 2014

Voorzitter	Joe Wylde
Secretaris	Sanne Jeurissen
Penningmeester	Amy van der Ploeg

Bestuur vanaf 1 september 2014

Voorzitter	Joe Wylde
Secretaris	Mirte Polet
Penningmeester	Amber Vranken

Bestuur vanaf 1 april 2015

Voorzitter	Wendy Bakker
Secretaris	Mirte Polet
Penningmeester	Amber Vranken

Bestuur vanaf september 2015

Voorzitter	Wendy Bakker
Secretaris	Bente Vijftigschild
Penningmeester	Nikki Hofman

Bestuur vanaf april 2016

Voorzitter	Samantha Anim
Secretaris	Bente Vijftigschild
Penningmeester	Nikki Hofman

Bestuur vanaf oktober 2016

Voorzitter	Samantha Anim
Secretaris	Aniek Schnitzeler
Penningmeester	Nancy Stoke

Bestuur vanaf april 2017

Voorzitter	Jeanny Dreef
Secretaris	Aniek Schnitzeler
Penningmeester	Nancy Stoke

Bestuur vanaf oktober 2017

Voorzitter	Jeanny Dreef
Secretaris	Lisanne van Dijck
Penningmeester	Kirsten Luijckx

Bestuur vanaf april 2018

Voorzitter
 Secretaris
 Penningmeester

Femke Meulenbroek
 Lianne van Dijck
 Kirsten Luijckx

Bestuur vanaf oktober 2018

Voorzitter
 Secretaris
 Penningmeester

Femke Meulenbroek
 Yannick de Best
 Madeline Wilkinson

Bestuur vanaf april 2019

Voorzitter
 Secretaris
 Penningmeester

Madeline Wilkinson
 Yannick de Best
 Manon van der Zwart

Bestuur vanaf oktober 2019

Voorzitter
 Secretaris
 Penningmeester

Dieuwertje Roelse
 Manon van der Zwart
 Ingeborgh van der Drift

Medewerkers vanaf april 2019	Medewerkers vanaf oktober 2019
1. Mei Li van der Berg	1. Desirée van Beest
2. Yannick de Best	2. Suel Bektas
3. Marieke van Dijck	3. Mei Li van der Berg
4. Fyrena Hoppenbrouwer	4. Ghyta Brinkman
5. Sara de Jong	5. Evalinde de Craen
6. Franka de Jongh	6. Marieke van Dijck
7. Inès Klopper	7. Anne-Claire van Dijk
8. Iris van der Kolk	8. Ingeborgh van der Drift
9. Sabine de Leeuw	9. Fyrena Hoppenbrouwer
10. Iris van der Leij	10. Inès Klopper
11. Susana Martina	11. Liesje Leertouwer
12. Bastienne Meijer	12. Anne-Fleur van Lunteren
13. Rosanne Moorman	13. Paulette van Oosten
14. Heleen Pesser	14. Heleen Pesser
15. Rosemarie Post	15. Rosemarie Post
16. Dieuwertje Roelse	16. Teddy Reddingius
17. Alexandra Sonnenburg	17. Dieuwertje Roelse
18. Julia van der Ven	18. Kamille Mei van der Sluis
19. Laura Weekamp	19. Alexandra Sonnenburg
20. Madeline Wilkinson	20. Julia van der Ven
21. Roos van Zaltbommel	21. Roos van Zaltbommel
22. Manon van der Zwart	22. Manon van der Zwart

Bijlage 2: Adressen overige Kinder- en Jongerenrechtswinkels

Amsterdam

Overschiestraat 57 (6e etage), 1062 HN Amsterdam
Whatsapp: 06 – 44 87 23 55
Telefoonnummer: 020 – 62 60 067
Spreekuren: maandag t/m vrijdag 15.00 tot 18.00 uur

Den Haag

Riviervismarkt 5, 2513 AM Den Haag
Telefoonnummer: 070 – 20 42 042
Whatsapp: 06 – 40 03 52 56
Spreekuren: maandag t/m vrijdag 09.00 tot 17.00 uur

Gelderland

Van Triestraat 1B, 6512 CW Nijmegen
Telefoonnummer: 024 – 36 01 733
Spreekuren: maandag en woensdag 14.00 tot 17.00 uur

Limburg

Postbus 1800, 6201 BV Maastricht
Meerssenerweg 166, 6222 AK Maastricht
Telefoonnummer: 06 – 31 68 89 77
Spreekuur: woensdag 14:00 tot 17:00 uur

Noord-Holland Noord

Geen vaste locatie, huisbezoek op afspraak
Telefoonnummer: 06 – 13 87 68 91
Spreekuren: woensdag 19.00 tot 21.00 uur en zaterdag 12.00 tot 14.00 uur

Noord-Nederland

Hoendiep 95, 9718 TE Groningen
Telefoonnummer: 050 – 31 25 040
Spreekuren: maandag, woensdag en donderdag 15.00 tot 17.00 uur

Rotterdam

Weteringstraat 225 – Kamer 31, 3061 PN Rotterdam
Telefoonnummer: 010 – 41 20 208
Spreekuren: dinsdag, woensdag en vrijdag 15:00 tot 17:00 uur

Utrecht

Zamenhofdreef 17, 3562 JT Utrecht
Telefoonnummer: 06 – 22 76 39 96
Spreekuur: woensdag 15.00 tot 17.00 uur